

Tjänsteutlåtande

Utfärdat 2024-01-18

Diarienummer 0970/23

Avdelningens namn

Kajsa Engblom, Per-Arne Eriksson

Telefon: 031-368 55 90, 031-368 74 97

E-post:

kajsa.engblom@kretsloppochvatten.goteborg.se

Per-arne.eriksson@kretsloppochvatten.goteborg.se

Kretslopp och vattennämndens långsiktiga verksamhetsplan för dricksvattenförsörjning

Förslag till beslut

1. Kretslopp och vattennämnden beslutar att anta den långsiktiga verksamhetsplanen för dricksvattenförsörjning.

Sammanfattning

Ärendet har 2024-01-18 § 6 varit ett informationsärende i Kretslopp och vattennämnden.

Enligt reglementet ska nämnden ansvara för den långsiktiga planeringen av kommunens insatser inom såväl avfalls- som VA-frågor. För att uppfylla detta krav har man tagit fram tre långsiktiga verksamhetsplaner som visar hur avfallsverksamheten, dricksvattenförsörjningen och avloppshanteringen ska underhållas och utvecklas, inte bara för idag utan även för kommande generationer. Detta tjänsteutlåtande omfattar Kretslopp och vattens långsiktiga verksamhetsplan för dricksvattenförsörjningen.

Den långsiktiga verksamhetsplanen för dricksvattenförsörjningen innehåller nulägesbeskrivning, omvärldsanalys och utmaningar, långsiktiga mål och åtgärder samt prioritering av åtgärder för att nå målen. Planen gäller för perioden 2024-2027.

Kretslopp och vatten

Marianne Erlandson

Förvaltningsdirektör

Bilagor

1. Kretslopp och vattennämndens långsiktiga verksamhetsplan för dricksvattenförsörjning

Ärendet

Kretslopp och vattennämnden har att besluta om den långsiktiga verksamhetsplanen för dricksvattenförsörjningen. Planen innehåller nulägesbeskrivning, omvärldsanalys, framtida utmaningar och behov, långsiktiga mål, övergripande åtgärder samt en prioriteringsmodell för åtgärder. Planen gäller för perioden 2024-2027.

Beskrivning av ärendet

Enligt reglementet ska nämnden ansvara för den långsiktiga planeringen av kommunens insatser inom såväl avfalls- som VA-frågor. För att uppfylla detta krav har man tagit fram tre långsiktiga verksamhetsplaner som visar hur avfallsverksamheten, dricksvattenförsörjningen och avloppshanteringen ska underhållas och utvecklas, inte bara för idag utan även för kommande generationer. Detta tjänsteutlåtande omfattar Kretslopp och vattens långsiktiga plan för dricksvattenförsörjning.

Planerna aktualiseras, eller vid behov revideras, varje mandatperiod och tas upp för beslut i nämnden.

Den långsiktiga verksamhetsplanen innehåller nya och reviderade mål och ersätter Åtgärdsplan vatten.

Målområdena i planen följer den indelning som gjorts enligt Svenskt Vattens Hållbarhetsindex, vilket består av tre kategorier: Hållbara tjänster för brukare, Miljömässig hållbarhet och Hållbara resurser. Målen har delats upp i tre komponenter: långsiktiga mål, tillhörande indikatorer med målnivåer och följetal att bevaka.

Målområde: Hållbara tjänster för brukare

Mål: Ökad leveranssäkerhet

Avbrott i dricksvattenleveransen kan uppstå till följd av många olika anledningar och få allvarliga konsekvenser i samhället. Det finns ingen lagstiftning som anger en acceptabel avbrottsrisk i dricksvattenförsörjningen. Leveranssäkerheten behöver analyseras och möjliga åtgärder utvärderas och prioriteras.

Indikator med målnivåer
Avbrottstiden för dricksvattenleveransen för den genomsnittlige brukaren vara mindre än 10 dygn på 100 år
Avbrott i leveransen till områden med mer än 10 000 brukare, som varar mer än fyra timmar ska inte inträffa oftare än en gång per 10 år
Ingen brukare ska drabbas av oplanerade avbrott oftare än tre gånger inom en 10-årsperiod
Sjukhusen Sahlgrenska och Östra ska aldrig vara utan tillräcklig vattenleverans
Nödvattenleverans under extrema omständigheter (kris och krig) ska genom provisoriska åtgärder kunna upprätthållas i enlighet med Göteborgs Stads riktlinjer för nödvattenförsörjning

Mål: Hälsomässigt säkert och gott dricksvatten

Målet innebär att Kretslopp och vatten ska leverera ett hälsomässigt säkert och gott dricksvatten. Hur ett hälsosamt dricksvatten ska vara anges i Livsmedelsverkets föreskrifter om dricksvatten (SLVFS 2022:12) utifrån ett antal basparametrar. När det gäller dricksvattnets innehåll av sjukdomsframkallande mikroorganismer eller hälsostörande ämnen är föreskriften inte heltäckande, vilket ställer stora krav på dricksvattenproducentens kompetens och förebyggande arbete med både mätningar och bedömning i olika typer av egenkontroller och riskanalyser. Vattenverken behöver därför ha avancerad och robust rening som säkerställer effektiv avskiljning av sjukdomsframkallande mikroorganismer och hälsostörande kemiska ämnen.

Indikator med målnivåer
Risken för hälsoeffekter orsakade av smittämnen i dricksvattnet ska vara mindre än en på 10 000 brukare och år.
Mikrobiologisk barriärverkan vid vattenverk ska alltid upprätthållas och vara tillräcklig
Kemisk barriärverkan ska upprätthållas och kemiska risker från råvatten, beredning och distribution ska minimeras
Legionellarisken ska hanteras genom bevakning av analysresultat och information till fastighetsägare
Inga vattenprover ska vara underkända pga överskridet parametergränsvärde i spolat prov
Andelen godkända vattenprover hos konsument ska vara över 99% för spolade prover
Följetal: Andelen vattenprover som är underkända i ospolat prov ska minska
Mer än 99% av dricksvattnet ska vid leveransen vara estetiskt acceptabelt
Antalet klagomål på dricksvatten gällande misstänkta hälsoeffekter, smak och lukt ska understiga ett klagomål per 20 000 brukare och år

Målområde: Miljömässig hållbarhet

Mål: Hållbar användning av dricksvatten

Klimatförändringar och befolkningsökning gör att vatten måste användas på ett hållbart sätt, vilket innebär en minskning av specifik förbrukning och användning av dricksvatten till andra ändamål än hushållsförbrukning och en minskning av läckaget.

Indikator med målnivåer
Specifik hushållsförbrukning ska minska till 100 l/p, d till 2040
Följetal: Användande av dricksvatten till annat än hushållsändamål ska minska
Läckaget ska uppgå till maximalt 14 m3/km och dygn år 2030 och 7 m3/km och dygn till 2040

Mål: Miljömässigt hållbar verksamhet

Kretslopp och vattennämnden tog i december 2022 beslut om fem långsiktiga miljö- och klimatmål. Dessa mål har framför allt tagits fram med utgångspunkt i

Kretslopp och vattens miljö- och klimatutredning (2022), men också ur Kretslopp och vattens övergripande energikartläggning (2022), Göteborgs Stads avfallsplan 2021–2030 samt Göteborgs Stads miljö- och klimatprogram. Målen har sedan dess kompletteras med ytterligare ett rörande biologisk mångfald samt ett tillägg i målet rörande förnybar energi (ny målnivå för 2030).

Indikator med målnivåer
Miljö- och klimatmål: Kretslopp och vattens klimatavtryck ska vara nära noll 2030.
Miljö och klimatmål: Kretslopp och vatten minskar energianvändningen med minst 25 % senast 2030.
Miljö och klimatmål: Kretslopp och vatten producerar mer förnybar energi i egen regi: minst 1,5 GWh senast 2025 respektive minst 3 GWh senast 2030.
Miljö och klimatmål: Kretslopp och vatten använder och ställer krav på enbart fossilfria drivmedel senast 2030.
Miljö och klimatmål: Kretslopp och vatten minskar användningen av skadliga ämnen senast 2030.
Miljö och klimatmål: Kretslopp och vatten bidrar till att den biologiska mångfalden ökar.
Följetal: Miljöpåverkan av råvattenmagasiner och uttag ska minimeras.

Målområde: Hållbara resurser

Mål: Robusta vattenförsörjningssystem

Driftsäkra och redundanta anläggningar krävs för att förvaltningen ska kunna klara sitt uppdrag på lång sikt. Om inte anläggningarna vidmakthålls kommer det leda till tekniska haverier, leveransavbrott och kraftigt ökade kostnader i framtiden.

Indikator med målnivåer
Indikator: Behovsbaserad förnyelsetakt på dricksvattenledningar ska vara 1% till 2030
Följetal/aktivitet: Planering och genomförande av konsekvensbaserad förnyelse av råvattenanläggningar, vattenverk och distributionsanläggningar
Indikator: År 2025 ska, i samtliga antagna detaljplaner, finnas förutsättningar för en säker dricksvattenförsörjning.

Prioritering av åtgärder

Det är en stor utmaning att prioritera ekonomiska och personella resurser utifrån behoven i verksamheten för att kunna leverera en hållbar VA-försörjning till kunderna på både kort och lång sikt. Förslag på prioritering av ekonomiska och personella resurser för åtgärder i verksamheten som är sammanställd i en prioriteringsmodell med prioriteringsgrupperna A-F, där åtgärder i grupp A är högst prioriterade.

F – Vidmakthålla eller förbättra ej högt prioriterade befintliga eller nya VA-anläggningar med prioritering samhällsekonomisk lönsamhet.

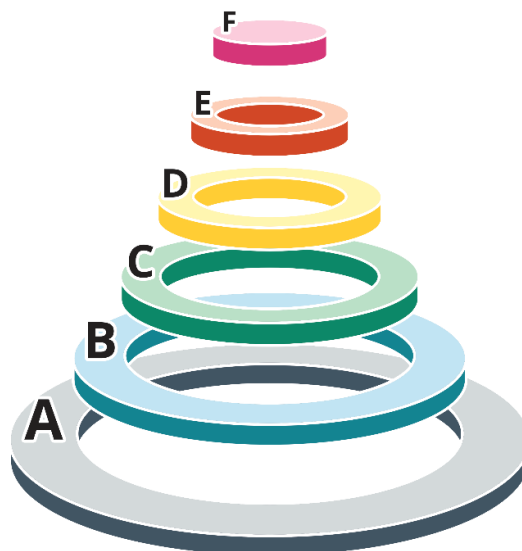
E – Beslut av kommunfullmäktige och stadens miljö- och klimatmål.

D – Vidmakthålla eller förbättra högt prioriterade befintliga eller nya VA-anläggningar.

C – Lagkrav som medför allvarigare konsekvenser för verksamheten.

B – Undvika konsekvenser som ger stor påverkan för samhället och allvarig påverkan på miljö och vattentäkter.

A – Säkerställa människors liv och hälsa.

Figur 1. Prioriteringsmodell för åtgärder

Förvaltningens bedömning

De långsiktiga verksamhetsplanerna beslutas av nämnden. I de långsiktiga verksamhetsplanerna ingår det mål och modell för prioritering av åtgärder. Planerna ger riktning, struktur och prioritering för hur dricksvattenförsörjningen ska underhållas och utvecklas, inte bara för idag utan även för kommande generationer. Planen fungerar som stöd för prioritering av projekt initierade av såväl förvaltningen som av stadsutvecklingen i Göteborg.

Bedömning ur ekonomisk dimension

De långsiktiga verksamhetsplanerna är underlag till årligen framtagna långsiktiga ekonomiska planer, vilka i sin tur är underlag till investerings- och verksamhetsnomineringar samt budget- och taxeärendena. Olika målsättningar medför olika nivåer på investerings- och verksamhetsnomineringar.

Bedömning ur ekologisk dimension

Stadens miljö- och klimatmål ingår som mål i långsiktiga verksamhetsplaner. Åtgärder kopplat till miljö- och klimatmål finns med i prioriteringsmodellen. Förvaltningen föreslår även mål för hållbar vattenanvändning vilka kommer påverka möjligheten att uppnå miljö- och klimatmålen.

Bedömning ur social dimension

Den långsiktiga planen för dricksvattenförsörjning beaktar att dricksvatten ska tillhandahållas på ett likvärdigt sätt till alla invånare i Göteborg. Planen säkrar förutsättningar för att leverera ett hälsomässigt säkert och gott dricksvatten till brukarna.